

BIJDRAGE CDA DEBAT OOSTVAARDERSPLASSEN D.D. 8 FEBRUARI 2017

Oostvaardersplassen: Over de kunst van de democratie

1. Emoties

Het debat over Oostvaardersplassen roept felle reacties op. Logisch, het gaat om leven en dood, de natuur, leven en leed van dieren. Het gaat ook om de relatie tussen mens en dier, over de interpretatie van de zorgplicht zoals verwoord in artikel 2 van de Flora en Faunawet.

2. Waar gaat het precies om?

Feitelijk is het beheer over de natuur in Flevoland en de zorg voor de grote grazers overgedragen aan de Provincie. De provincie is voortaan toezichthouder en Staatsbosbeheer blijft de uitvoerder. De provincie heeft de opgave om beleidskader te formuleren voor de Oostvaardersplassen. Middels regelmatige reviews zal het beheer gemonitord en eventueel bijgesteld worden. Een Maatschappelijke Advies Commissie wordt ingesteld om vorm te geven aan de verbinding met de maatschappij. Dat spreekt ons als CDA aan. We zijn nieuwsgierig naar de ideeën van GS over hoe zij het proces wil organiseren om te komen tot het formuleren van de nieuwe beleidskaders voor Oostvaardersplassen, en ook of er een beeld is van samenstelling en wijze van functioneren van Maatschappelijke Advies Commissie.

Het CDA is zeer content met de decentralisatie van het natuurbeleid en -beheer naar de provincie. Verantwoordelijkheid voor de samenleving, de wereld om ons heen, zo dicht mogelijk bij burgers beleggen, is een van onze uitgangspunten. Hierdoor wordt de betrokkenheid vergroot en dat is de basis van onze democratie. En de democratie, het vermogen om met elkaar belangen af te weten en te komen tot overeenstemming, tot een compromis, is de basis van onze welvaartstaat en ons welzijn en veiligheid.

Kortom: decentralisatie draagt bij aan het vergroten van de betrokkenheid en daarmee de democratie. Niet eenvoudig, wel onze taak en verantwoordelijkheid.

3. Het gaat niet meer om de Oostvaardersplassen, het gaat inmiddels om de democratie

Niet eenvoudig betekent: kunnen we afstand nemen van onze eigen primaire emoties en vooroordelen? Zijn we in staat om het debat te voeren op basis van inhoud, kennis en beweegredenen? Kunnen we en willen we de ander begrijpen en een handreiking doen?

Respecteren we dat een ander een andere visie heeft en hoe gaan we om met de opvattingen van allerlei maatschappelijke organisaties en omwonenden? Hebben die ook recht op een inbreng in het debat?

Natuurlijk hebben SGP en VVD andere fracties uitgedaagd om te laten weten welke kaders hen aanspreken voor de toekomst van de Oostvaardersplassen, dat staat hen vrij. Sterker nog: dat is de essentie van de democratie, partijen komen met initiatieven. Vervolgens ligt de bal bij de anderen; hoe reageren wij vervolgens? Het CDA kan dit initiatief waarderen en kan zich vinden in de richting van die beleidskaders. Het CDA is ook van mening dat het natuurgebied Oostvaardersplassen geen uniek en zelfregulerend ecosysteem is, geen wildernis, maar een zo natuurlijk mogelijk functionerend moeras-ecosysteem. Staatsbosbeheer beschrijft zelf dat regelmatig menselijk ingrijpen noodzakelijk is, zoals peil beïnvloeding, het schieten van zwakke herbivoren, het kappen van bos en het aanbrengen van wallen en zandhopen. Zij stelt ook dat 'met voortzetting van het huidige beheer worden de Natura 2000 doelen voor 22 tot 26 vogelsoorten op termijn niet gehaald'. Tijd dus om met maatschappelijke organisaties en PS en GS te werken aan het maken van een nieuw kader voor het beheer!

In die zin is het niet te begrijpen waar al die commotie vandaan komt die gepaard gaat met dit onderwerp. Na vele jaren en diverse bijeenkomsten over dit onderwerp, waar overigens wetenschappers elkaar tegenspreken, is nu het momentum ontstaan om als provincie de voorwaarden te creëren voor een hernieuwd beleid en daarvan afgeleid beheerplan. Dat was ook de insteek van de initiatiefnemers en de intentie van de bespreking in de commissie duurzaamheid onlangs. Echter, zoals bekend, zijn 3 partijen een eigen koers gaan varen met daarbij behorende krasse uitspraken over wat andere partijen zoal nastreven, zoals de dood van gezonde paarden, zoals GroenLinks een keer twitterde. Een hoorzitting werd georganiseerd met redelijk veel misverstanden over uitnodigende partijen, locatie, status en doel van de bijeenkomst. Het is onbegrijpelijk dat de Partij voor de Dieren, overigens een partij die uitdraagt geen compromissen te willen sluiten, enerzijds wel een extra egeltjesopvang wil, georganiseerd en betaald door de provincie, en anderzijds de jaarlijkse hongerdood van de grote grazers in de Oostvaardersplassen normaal vindt, en dat dan beschouwd als 'de natuur'.

Groen Links stelt regelmatig dat de wetenschap hun gelijk bewijst en draagt als het ware uit dat zij 'het monopolie op de waarheid' hebben. Dat is op vele manieren aanvechtbaar. Ten eerste heb ik in de commissie al uitgebreid stilgestaan bij hoogleraar Michael Sandel van Harvard, die - inmiddels beroemd om zijn Youtube Colleges over Rechtvaardigheid - oproept tot het nemen van de eigen verantwoordelijkheid, het vormen van je eigen morele oordeel en je niet te blijven verschuilen achter wetenschappelijke onderzoeken. Inmiddels kan ik daar nog een tip aan toevoegen: lees de 'Mietjesmaatschappij' van Marcel Roel uit 2000, waarin hij aantoont dat wetenschappers minder zuiver werken dan gedacht (voorbeelden haalt hij aan uit de farmacie, de economie en de ecologie). En last but not least: in het NRC van 1 februari stond een artikel van Gabriel van den Brink (hoogleraar wijsbegeerte aan de VU) 'Experts, toon eens wat meer zelfkritiek', waarin hij ook aantoont dat maatschappelijke en commerciële gerichtheid van wetenschap in invloed is toegenomen ten koste van de waarheidsvinding.

En waar staat de Partij van de Arbeid? De partij van het midden en van de redelijkheid is niet herkenbaar aanwezig in dit debat.

4. De oplossing: democratisch samenwerken!

Enfin, ik schets dit beeld omdat niemand ons kan ontslaan van de verantwoordelijkheid om te komen tot een goede samenwerking tussen maatschappelijke organisaties, overheden, particulieren, de provincie en Staatsbosbeheer, om rust te creëren op dit dossier en te zorgen dat Oostvaardersplassen voor een ieder van ons bijdraagt aan een positieve beleving van natuur. En om dat proces in goede banen te leiden dien ik een motie in die in aanvulling op het Initiatiefvoorstel voorstelt om een begeleidingscommissie in te stellen van PS-leden (vanuit de commissie duurzaamheid), om bij te dragen aan een zorgvuldige besluitvorming. Deze motie wordt mede ingediend door VVD, SP, 50plus, SeniorenFlevoland, SGP, CU, en gesteund door D66 en de PVV. De ingediende e-petities, waarvoor dank aan de initiatiefnemers, kunnen we daarbij betrekken.

Laten we vooral vertrouwen hebben in GS, maatschappelijke organisaties, professionals en ook in onszelf als Provinciale Staten, en daarmee laten zien dat de democratie in Flevoland werkt. Op die manier dragen we een samenleving over aan de volgende generaties, waar we trots op kunnen zijn! Dat noemen wij rentmeesterschap!

Marianne Luyer

Woordvoerder CDA Flevoland